

2025 03 04

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över promemorian om att åter möjliggöra utvinning av uran, dnr KN2024/02540

Yttrande

Åre kommun har tagit del av förslagen i promemorian om att åter möjliggöra utvinning av uran och vi motsätter oss alla inskränkningar i det kommunala vetot samt framför följande synpunkter:

Åre kommun anser att inskränkningen på den kommunala tillstyrkan riskerar leda till en betydligt försvagad möjlighet att företräda medborgarna i kommunen och deras intressen. Till detta läggs att exploatörer kan få företräde framför markägare att exploatera marken i utvinningssyfte, vilket anses vara en stor inskränkning på markägares rådighet över sin egen mark. Detta anses högst angeläget ur ett demokratiskt perspektiv. Hur inskränkningarna i det kommunala vetot skulle slå för oss är allt för otydliga i förslaget. Det finns till exempel skrivningar om mindre gruvor och det är för oss helt omöjligt att tolka om de planer på gruvor som finns i vår närhet omfattas eller ej, det är inte acceptabelt med sådan stor otydlighet och vi motsätter oss alla försämringar av det kommunala vetot.

Enligt den kommuntäckande översiktsplanen motsätter sig Åre kommun brytning av uran i kommunen och är restriktivt inställd till övrig gruvdrift i kommunen. Bedömning av projekt ska göras från fall till fall utifrån förutsättningarna på platsen. Framtida gruvdrift får inte innebära ingrepp som riskerar att ge stora konsekvenser för miljön eller besöksnäringen.

Åre kommuns inställning är helt i linje med länets regionala utvecklingspolitik som anser att en av de fundamentala förutsättningarna för att länet ska vara en attraktiv region att bedriva verksamhet i, att bo i samt flytta till, är att bevara miljön i allmänhet och tillgången till dricksvatten i synnerhet. Åre kommun anser att åtgärder i enlighet med förslaget kommer att ha långtgående och allvarliga konsekvenser för både miljön och människors hälsa i kommunen.

I både Åre kommun och på många andra platser runt om i landet finns alunskiffer och vi vill poängtera att vi ser stora miljörisker inte minst avseende påverkan på vatten och produktion av livsmedel när det gäller gruvbrytning i just alunskiffer.

2025 03 04

Vi skulle vilja lyfta dels riskerna med att lägga fokus på att uppnå svensk uranbrytning när så stor del av urantillgångarna i landet finns i alunskiffer där miljöriskerna är extra stora.

Dels att de behov av tydliga satsningar på forskning och utveckling för att se om det är möjligt att skapa hållbara metoder för utvinning i alunskiffer inte har skapats sedan alunskifferutredningen kom. Vi kan inte acceptera att gruvor byggs som riskerar vattenkvalitén för våra invånare och besökare innan hållbara metoder är framtagna. De områden runt Storsjön som just nu prospekteras är också vårt läns bästa jordbruksmarker vilket blir viktigare och viktigare i tider när livsmedelsberedskap är så angeläget.

ÅRE KOMMUN

Martine Eng
kommunstyrelsens ordförande

Anna-Carin Johansson
kommunsekreterare